

V Mali galskému kohoutovi přistřihli křídla. Jak by asi dopadl na Ukrajině?

- editor007 | 25. března 2024

FRANCIE / NĚMECKO: Zatímco ještě loni a předloni si francouzský prezident Emmanuel Macron v roli mírotvůrce dlouze telefonoval s Putinem, teď se prezentuje jako velký jestřáb, kterého se bojí i německý kancléř Olaf Scholz. Vzhledem k tomu, jak dopadla nedávná francouzská intervence v Mali, je otázkou, zda bude francouzská armáda na Macronem zvažované ukrajinské dobrodružství případně stačit, zamýšlí se v následujícím textu Petr Bošnakov.

Jako zcela legitimní se jeví otázka, co stojí za proměnou muže, který v prvních třech měsících po začátku svého působení v Elysejském paláci podle týdeníku Le Point investoval, pochopitelně z peněz daňových poplatníků, do make-upu a služeb vizážistky 26 000 euro, ve válečníka skoro budícího hrůzu? Podle BBC nelze vyloučit, že stěžejním důvodem jsou blížící se volby do Evropského parlamentu, ve kterých jeho věrní mohou prohrát s krajní pravicí reprezentovanou Marine Le Penovou a Jordanem Bardellou.

Když ne Napoleon, tak Emmanuel

Jsem dalek toho hodnotit kroky francouzského prezidenta. Nelze vyloučit, že po vzoru bývalého pražského primátora Igora Němce, který v srpnu 2002 před zaplavením pražského metra tvrdil, že situace je nadmíru výtečná, hlava Francie usoudila, že stejně tak je tomu aktuálně v jeho zemi. Všichni se mají skvěle, žádné nepokoje zemědělců neexistují, proto nebude od věci začít zase po dvou letech někde válčit. Ale i kdyby tomu tak nebylo, jako vrchní velitel francouzských zbrojených sil má prezident Macron právo poslat na Ukrajinu nejen 20 000, ale klidně všech 121 000 vojáků. A možná už nezastává názor z loňského února, kdy podle serveru BBC News prohlásil v rozhovoru s domácími médii, že si sice přeje porážku Ruska ve válce proti Ukrajině, zároveň si však nepřeje, aby bylo Rusko rozdrčeno.

Rozdrčení imperialistické moci může být na pořadu dne, a proč by se to, co se nepovedlo Napoleonovi, nemohlo podařit Emmanuelovi? Navíc má pádné argumenty, protože HDP Ruska se opravdu nemůže srovnávat například s USA. Zároveň jsem ovšem přesvědčen, že silou HDP se nemohl s USA rovnat ani Afghánistán a všichni víme, jak to nakonec po dvaceti letech válčení s Tálibanem v létě 2021 dopadlo.

Neslavný konec

Neznám sílu francouzské armády, ale byť Paříž nedisponuje na rozdíl od Moskvy a Washingtonu jadernou triádou, bude asi velká. Je ovšem otázkou jak moc velká, neboť devět let trvající operace v Mali neskončila pro Francii před dvěma lety zrovna úspěšně.

Podle Harvard International Review (HIR), přitom všechno začalo v roce 2013 slibně. Mali tehdy požádalo Francii o pomoc poté, co do hlavního města Bamaka začali pronikat islámští militanti. Francouzi zahájili operaci Barkhame. Po vylodění se pustili do boje a úspěch se dostavil, když během několika týdnů dobili města Timbuktu a Gao na severu země. Působení francouzských vojáků se rozšířilo na oblast Sahelu, tedy o území v severní Africe na jižním okraji Sahary, na kterém využívala svých základů v Niamey (Niger) a N'Djamě (Čad). S postupem času ale věci přestaly fungovat a prezident Emmanuel proto rozhodl v srpnu o stažení 2400 z celkového počtu 4300 vojáků působících

v regionu Sahelu do vlasti. Zbytek skončil svou misi, o jejímž úspěchu lze pochybovat 15. srpna 2022, po překročení řeky Niger. Po Francouzích se loni v červnu stáhli z Mali i vojáci OSN, včetně několika příslušníků české armády.

Teroristé na obou stranách

Nutno říci, že to Francouzi neměli v Mali jednoduché. V zemi působila a působí militantní islamistická skupina Macina Liberation Front spolupracující s odnoží al-Káidy operující v islámském Maghrebu a Islámským státem větší Sahary. Podle expertů se na úspěchu islamistických militantů podílí rovněž neschopnost Západu zavést v regionu pořádek, každodenní násilí a korupce.

Úspěch každé zahraniční mise je navíc založen na spolupráci s domácím obyvatelstvem. Francouzům se ovšem v tomto ohledu vůbec nedařilo. A dosti krvavé incidenty, jako například shoení bomb na svatebčany s výsledkem 19 mrtvých, ke kterému došlo v roce 2021, ke sblížení cizích vojáků s obyvateli bývalé kolonie asi nevedlo. Stejně jako vysvětlení, že si piloti spletli svatbu ve vesnici Bounti se summitem teroristů.

Obyvatelstvo v nigerské metropoli Niamey pak v souvislosti s přítomností francouzské armády konstatovalo, že „teroristé jsou na obou stranách konfliktu.“ „Potřebujeme více pomoci v boji proti teroristům, ale Francie už roky prokazuje svou neschopnost. Proto se obyvatelstvo v čím dál, tím větší míře bouří,“ konstatoval neradostně důstojník malijské Burkinabe, který se účastnil operace Barkhame.

Odchod nebo vyhazov?

Mise nakonec dopadla tak, že v roce 2020 proběhl za víceméně přihlížení francouzských vojáků, v Mali puč, po kterém se moci v zemi chopila vojenská junta. Vztahy mezi oběma zeměmi se postupně horšily, až dospěl Elysejský palác k závěru, že je potřeba západoafrickou misi přehodnotit. Majitel nejvyšší tváře z řad světových lídrů ovšem razantně odmítl, že by snad operace, během které opustilo Mali cca 2,5 milión obyvatel, byla neúspěšná. Za všechno mohly dle jeho názoru „četné obstrukce“ a „nelze bojovat proti teroru v zemi, která si to vlastně ani nepřije.“

Analytička a respektovaná odbornice na oblast Sahelu Hannah Armstrongová, to však viděla odlišně: „Říkají sice, že se rozhodli odejít, ale ve skutečnosti byli vyhozeni,“ uvedla v rozhovoru pro New York Times. Jak dále dopadla, odchod Francie lze považovat za velký triumf islamistů, kteří se po vyhnání cizích vojáků budou moci věnovat aplikaci práva šaría.

Jediná jistota

Neznám síly islamistů, troufám si však odhadovat, že ruská armáda bojující na Ukrajině, na tom ale přece jen bude podstatně lépe. Přece jen, jaderná triáda je jaderná triáda. Odhady toho, jak by na Ukrajině fungovala vojenská koalice 60 tisíc vojáků pod francouzským velením, přenechám odborníkům. Ale vím, že ať to dopadne jakkoli, vojáky země galského kohouta nenahradí na Ukrajině žoldnéři Wagnerovy skupiny, jako tomu bylo v Mali.

AUTOR: Petr Bošnakov

[ZDROJ](#)